

Minőség-ellenőrzési tapasztalatok

**Non aqua, non igni pluribus locis utimur, quam
amicitia**

**Sem a vízre, sem a tűzre nincs annyiszor szükségünk,
mint a barátságra Cicero: A barátságról**

Mádi-Szabó Zoltán
Minőség-ellenőrzési Bizottság

Minőség-ellenőrzésre való kijelölés

A minőségellenőrzésre való kijelölés a legalább hat éves gyakoriság betartása és kockázat alapú kiválasztás alapján történik.

A hat éves gyakoriságot természetes személyekre és könyvvizsgáló társaságokra is értelmezni kell.

Kockázat alapon kerül kiválasztásra: előző évben nem megfelelt eredményt ért el, először írt alá könyvvizsgálói jelentést, hiányosan teljesítette adatszolgáltatását, egyértelműen hibás könyvvizsgálói jelentést használt.

A kijelölés mkvk.hu honlapon kerül közzétételre augusztus 31-ig.

Az egyedi megbízások kiválasztása az éves adatszolgáltatás alapján történik.

Átlagosan évente 20 megbízás felett 2 megbízás kerül központilag kiválasztásra, alatta 1-et.

Minden kiválasztott megbízás esetén két területet választ a minőségellenőrmélyebb vizsgálatra.

MER és egyedi eredmény összekapcsolása, az egyedi rossz eredmény visszahat a MER eredményre.

Minőség-ellenőrzés megállapításainak statisztikája

- a legtöbb megállapítás a tervezés – kockázat becslés területén
- az egyes eljárások tervezése, azok esetleges módosítása nincs megfelelően dokumentálva,
- ezek a megállapítások általában nem súlyosak, 1-2 pont elvesztés
- legsúlyosabb megállapítások a könyvvizsgálati bizonyítékok megszerzése területén, vagy akkor, ha a könyvvizsgálói jelentés nem megfelelő
- a könyvvizsgáló nem gyűjtött elegendő és megfelelő bizonyítékot könyvvizsgálói véleménye alátámasztásához,
- vagy a gyűjtött bizonyítékok nem azt a véleményt támasztják alá (pl. jelentős nem javított hibát azonosít a könyvvizsgáló, mégsem minősíti véleményét).

Könyvvizsgálói jelentés - MNKS

2016. december 14-én jóváhagyásra került a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standard a Nemzetközi Könyvvizsgálati és Minőségellenőrzési Standardok alkalmazásáról, melynek 2. számú Függeléke könyvvizsgálói jelentés mintát tartalmaz.

A könyvvizsgálói jelentés minta alkalmazása javasolt, de különösen szemantikai jellegű eltérések megengedettek, addig, amíg a könyvvizsgálói jelentés megfelel a 700-720. Könyvvizsgálati Standardok követelményeinek.

Könyvvizsgálói jelentés PIE – könyvvizsgáló felelőssége

- Nyilatkozunk az irányítással megbízott személyeknek arról, hogy megfelelünk a függetlenségre vonatkozó releváns etikai követelményeknek, és kommunikáljuk feléjük mindazon kapcsolatokat és egyéb kérdéseket, amelyekről ésszerűen feltételezhető, hogy befolyásolják a függetlenségünket, valamint adott esetben a kapcsolódó biztosítékokat.
- Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat a kérdéseket, amelyek a tárgyidőszaki éves beszámoló könyvvizsgálata során a legjelentősebb kérdések, és ennél fogva a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések voltak. Könyvvizsgálói jelentésünkben ismertetjük ezeket a kérdéseket, kivéve, ha jogszabály vagy szabályozás kizárja az adott kérdés nyilvános közzétételét, vagy ha – rendkívül ritka körülmények között – azt állapítjuk meg, hogy egy adott kérdést a könyvvizsgálói jelentésben nem lehet kommunikálnunk, mert ésszerű várakozások alapján annak hátrányos következményei súlyosabbak lennének, mint a kommunikáció közérdekű hasznai.

Jelentés egyéb jogi és szabályozói követelményekről

- Az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 10. cikkének (2) bekezdésével összhangban az alábbi nyilatkozatokat tesszük a független könyvvizsgálói jelentésünkben a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok által előírt jelentéstételi kötelezettségeken felül:
- A könyvvizsgáló kijelölése és a megbízás időtartama
- A Társaság a 201X hó nap-i közgyűlésen/taggyűlésen/tulajdonosi határozattal jelölte ki cégünket a Társaság könyvvizsgálójának. Megbízásunk X éve tart megszakítás nélkül.
- A könyvvizsgálói jelentés és az auditbizottsághoz címzett kiegészítő jelentés összhangja
- Megerősítjük, hogy a jelen könyvvizsgálói jelentésben foglalt, a pénzügyi kimutatásokkal kapcsolatos könyvvizsgálói véleményünk összhangban van a Társaság auditbizottságához címzett kiegészítő jelentéssel, amelyet 201X. hó nap-én adtunk ki az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 11. cikkével összhangban.

Jelentés egyéb jogi és szabályozói követelményekről

- Nem könyvvizsgálati szolgáltatások nyújtása
- Kijelentjük, hogy a Társaság részére nem nyújtottunk semmilyen, az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 5. cikkének (1) bekezdésében ismertetett tiltott, nem könyvvizsgálói szolgáltatást. Ezen túlmenően kijelentjük, hogy a Társaság és az általa kontrollált vállalkozások részére nem nyújtottunk olyan egyéb, nem könyvvizsgálati szolgáltatásokat, amelyek nem szerepelnek az éves beszámolóban / az üzleti jelentésben.
- A jelen független könyvvizsgálói jelentést eredményező könyvvizsgálat megbízásért felelős partnerének a jelentés aláíró(i)ja minősül(nek).

A minőség-ellenőrzés lebonyolítása

Időpont és helyszín egyeztetés a kijelölt minőségellenőrrel szeptember 15 és december 15 között. Az összeférhetetlenséget azonnal jelezni kell. A helyszínt az ellenőrzött választja ki.

Ellenőrzés KET alapján, az ellenőrzöttet képviselhetik.

Az ellenőrzés megbízó levéllel kezdődik, a kiválasztott megbízást(okat) 10 nappal az ellenőrzés előtt lehet megismerni.

Az ellenőrzések az mkvk.hu honlapon közzétett kérdőívekkel és módszertannal történik, cél a standardok érvényesülésének vizsgálata.

Az előzetes eredmény megismerése, mely a kérdőív alapján kerül meghatározásra és annak megbeszélése a minőségellenőrrel, a minőségellenőrnek minden nemleges választ indokolnia kell.

Javaslatok, ajánlások megbeszélése, cél a hiányosságok megszüntetése.

Tájékoztatás a jogorvoslati lehetőségekről.

A végleges eredmény meghatározása a Minőség-ellenőrzési Bizottság felelőssége.

A minőség-ellenőrzés zárójelentéssel zárul.

A minőség-ellenőrzés eredménye

Megfelelt

Megfelelt megjegyzéssel,

Nem felelt meg.

Jogorvoslat

Észrevétel az MKVK Minőség-ellenőrzési Bizottsághoz a zárójelentés kézhezvételétől számított **15 napon** belül.

Kkt 172/A. § A kamarai minőségellenőrzési eljárás során hozott elsőfokú döntés ellen az ellenőrzött a könyvvizsgálati közfelügyeleti hatóságnál fellebbezhet.

A könyvvizsgálat folyamata

□ A könyvvizsgálati munka szakaszai:

I. Megbízások elfogadása és megtartása

II. Tervezés

III. Könyvvizsgálati bizonyítékok megszerzése

IV. Áttekintés

V. Könyvvizsgálói jelentés

I. Megbízás elfogadása

- Teljesíthetetlennek tűnő megbízás kerül elfogadásra, anélkül, hogy legalább kapcsolatfelvétel történt volna az előző könyvvizsgálóval.
- A vezetés tisztességét nem nincs vizsgálták
- A könyvvizsgálói megbízási szerződés nem tartalmazza az összes feladatot, amit a könyvvizsgáló elvégzett
- A könyvvizsgáló, vagy hozzátartozója a könyvvizsgálat mellett olyan tevékenységet végzett, amely összeférhetetlen a könyvvizsgálattal
- Speciális minősítés, tapasztalat, specialistához való hozzáférés nélkül vállalta el speciális ügyfél, vagy megbízás könyvvizsgálatát

II. Tervezés

- A tervezett eljárások kizárólag a könyvelés ellenőrzését jelentik, nincs információ arra, hogy a könyvvizsgáló milyen lépéseket tesz ügyfele üzleti folyamatainak, belső kontrollok megismerésére.
- Milliós tranzakció számmal rendelkező ügyfelek könyvvizsgálatát kizárólag alapvető eljárásokkal (adatok tesztelése, elemzés) tervezik megoldani.
- A tervezés nem kockázatbecslés.
- A tervezés szerint nincs kockázatos tétel.
- Nincs eljárás tervezve a nyitó adatokra.
- A tervezés csak formális célokat szolgál pl. csak a dokumentációs szoftver által felajánlott audit programot tartalmazza.
- Nincs eljárás tervezve kritikus IT rendszerekre.
- A lényegességi küszöbérték matematikai kalkuláció.

A lényegesség értelmezése

A pénzügyi kimutatások korrekt módon való bemutatásának értékelésekor a könyvvizsgálónak meg kell ítélnie, hogy lényegesnek minősül-e a könyvvizsgálat folyamán feltárt nem helyesbített hibás állítások összessége

A lényegesség értelmezései: (320 st.)

- ❑ **Lényegességi küszöb**, hitelesítési hibahatár: ha a beszámoló összességében ilyen mértékű hibás állításokat tartalmaz, akkor a könyvvizsgáló korlátozott vagy elutasító véleményt ad
- ❑ **Végrehajtási lényegesség** tervezési lényegesség mintavételezési eljárás esetén (pl.: a lényegességi küszöb 75%-a)
- ❑ **Egyedileg jelentős tétel alsó határa** (pl. a lényegességi küszöb 5%-a): olyan ügylet, tranzakció, amely nem igényel külön kivizsgálást, mert hibás előfordulása esetén sem befolyásolja lényegesen a megbízható, valós képet, rendszerhiba esetén nem alkalmazható

III. Bizonyítékgyűjtés

- A tervezés és a bizonyítékgyűjtés nincs összhangban.
- Az összegyűjtött bizonyítékok nem biztosítják a kellő bizonyosság elérését.
- Ez lehet azért is, mert közvetett módon támaszkodik másik könyvvizsgáló munkájára anélkül, hogy saját bizonyítékot gyűjtene, vagy ellenőrizte volna a másik könyvvizsgálót.
- A vezetés által felkért külső szakértő kompetenciáját, képességét és tárgyilagosságát a könyvvizsgáló nem értékelte.
- A külső megerősítések nem a könyvvizsgálóhoz érkeznek és nincs ellenőrizve, hogy azok teljeskörűen és módosítás nélkül kerülnek-e a könyvvizsgálóhoz, illetve nincsenek alternatív eljárások elvégezve.
- A könyvvizsgáló jelentős közzétételek pl. mérlegfőösszeg ötszörösét kitevő kezességvállalás körülményeiről, a lehívás valószínűségéről nem szerzett elegendő és megfelelő bizonyosságot.

Szakmai szkepticizmus

- A könyvvizsgáló célja: véleményt formálni arról, hogy a pénzügyi kimutatásokat a vonatkozó beszámolási keretelveknek megfelelően készítették el, hű és valós képet tükrözik -> **kellő bizonyosság (elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékok)** szerzése arról, hogy a pénzügyi kimutatások nem tartalmaznak akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításokat
- Átfogó válasz: szakmai szkepticizmus, megfelelő alátámasztásig további vizsgálatok végrehajtása
- Specifikus válasz: lényeges hibás állítások kockázatának felmérése, ezeknek megfelelő eljárások végrehajtása, elegendő és megfelelő bizonyíték szerzése, az eredményeknek megfelelő következtetések levonása, megfelelő válaszok az azonosított hibákra.

IV. Áttekintés

- A könyvvizsgáló a feltárt eltérést nem mérlegelte, hogy eredhet-e csalásból.
- Anélkül „hatékonyak” minősítette a csalási kockázattal kapcsolatos kontrollokat a társaságnál, hogy azokat felmérte vagy tesztelte volna.
- Azonosított vezetés általi csalás esetén a kontrollok vezetés általi felülírásából származó lényeges hibás állítás kockázatát nem minősítette jelentős kockázatnak.
- A manuális tételek tesztelése dokumentáltan nem történt meg.
- A MER-ben megjelölt áttekintések nem történtek meg a könyvvizsgálói jelentés kibocsátása előtt.

V. Jelentés

- A könyvvizsgálói jelentésben a könyvvizsgáló kijelenti, hogy az előző évet más könyvvizsgálta, ezért arról nem tud véleményt mondani.
- A könyvvizsgáló és a megbízó közötti szóbeli megállapodás szerinti határidőre az ügyfél nem készítette el a beszámolót, ezért a könyvvizsgáló „véleménynyilvánítás visszautasítása” minősítésű könyvvizsgálói jelentést bocsátott ki.
- Az elkészített dokumentáció alapján jelentős hiányosságokat tártak fel, de ezek hatása nem jelenik meg a véleményben.
- A könyvvizsgálói jelentés dátuma megelőzi a beszámoló ügyfél általi elfogadásának dátumát.
- Figyelemfelhívás minősítés helyett.

A közfelügyeleti minőségellenőrzések során feltárt legsúlyosabb hiányosságok

Árbevétel elszámolásában a csalás kockázatát nem vizsgálták

Független minőségvizsgáló hiánya

Manuálisan rögzített könyvelési tételeket nem vizsgálták

Szakmai szkepticizmus hiánya

Informatikai rendszerek vizsgálatának hiánya

Ellenőrző listák automatikus pipálása alátámasztó
dokumentumok nélkül

Kontroll alapú könyvvizsgálat teljes hiánya

Túl alacsony mintaszám a teszteléseknél

Nem készült el 60 napon belül a dokumentáció

Mi a könyvvizsgálat?

Ügyfél szerint

Audit előtt

Audit után

Valójában mi a könyvvizsgálat?

Bizonyítékgyűjtés és dokumentálás

A Minőség-ellenőrzési Bizottság céljai

A Minőség-ellenőrzési Bizottság célja, egy átlátható, mindenki számára ismert minőségbiztosítási rendszerbe szorosan illeszkedő hatékony minőségellenőrzési rendszer működtetése, ahol a könyvvizsgálók jó eredményt érnek el, de legalábbis nem meglepetés számukra az, amit a minőségellenőr megállapít.

A Minőség-ellenőrzési Bizottság nem teheti meg az elvárások felpuhítását, de megteheti az elvárások széles körben történő ismertetését, ezért ügyel arra, hogy honlapján mindenkor elérhetőek legyenek a legfrissebb kérdőívek és módszertani útmutatók, melyekből a minőségellenőrök is dolgoznak.

Átlátható egységes és hatékony rendszer működtetése a minőségellenőrök oktatásával, konzultációval, egységes követelményekkel, ellenőrzéssel, a könyvvizsgálók részére észrevételezési lehetőséggel.

A könyvvizsgálók felkészítése a minőség-ellenőrzésekre, a kérdőívek és a módszertan közzétételével, a kötelező oktatási programban való részvétellel, a gyakori hibák oktatásával, megtartva a minőségellenőrök konzulens szerepét is.

A szankciók átlátható és egységes alkalmazása szabályzat mentén.

Minőség-ellenőrzés után

